

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2009

aruandeaasta lõpp: 31.12.2009

ärinimi või sihtasutuse nimi: EESTI ÕPILASESINDUSTE LIIT

registrikood: 80140436

**tänava/talu nimi, F. R. Kreutzwaldi 4
maja ja korteri number:**

küla/alev/alevik/linn: Tallinn

vald:

postisihnumber: 10120

maakond: Harjumaa

telefon: +372 58 188 651

faks:

e-posti aadress: escu@escu.ee

veebilehe aadress: www.escu.ee

Sisukord

MAJANDUSAASTA ARUANNE	1
Sisukord	2
Tegevusaruanne	3
Tegevusaruanne 2009	3
Raamatupidamise aastaaruanne	10
Tegevjuhtkonna deklaratsioon	10
Bilanss	11
Tulemiaruanne	12
Rahavoogude aruanne	13
Netovara muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Raha	15
Lisa 3 Võlad ja ettemaksud	16
Lisa 4 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	16
Lisa 5 Annetused ja toetused	17
Lisa 6 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	17
Lisa 7 Jagatud annetused ja toetused	17
Lisa 8 Mitmesugused tegevuskulud	17
Lisa 9 Tööjõukulud	18
Lisa 10 Seotud osapooled	18

Tegevusaruanne

Tegevusaruanne 2009

Käesolevas aruandes antakse ülevaade Eesti Õpilasesinduste Liidu (EÕEL) eesmärkidest ja Liidu töökorraldusest perioodil jaanuar- detsember 2009 üldiselt ja valdkondade kaupa.

EÕELi põhikirjalised eesmärgid:

1. esindada Eesti õpilaste ja õpilasesinduste huve ja arvamusi avalikkuse ees, suhetes riigiasutustega ning rahvusvahelisel tasandil;
2. aidata kaasa õpilasesinduste koostööle ning kogemuste vahetamisele;
3. seista õpilasesinduste demokraatliku arengu ja järjepideva tegevuse eest Eestis; kaitsta õpilaste ja õpilasesinduste õigusi;
4. seista hariduse kvaliteedi, õpikeskkonna parandamise ja õpimotivatsiooni tõstmise eest;
5. parandada õpilaste vaba aja sisustamise võimalusi, tihendada õpilaste omavahelist suhtlemist;
6. informeerida õpilasi Eesti ja rahvusvahelise hariduselu kohta;
7. suurendada noorte osalust ja aidata kaasa kodanikuühiskonna arengule.

Lähtuvalt EÕEL põhikirjalistest eesmärkidest hindab juhatus oma tegevust heaks. Aasta alguses keskenduti rohkem Liidu sisemisele arengule, kuid aasta teises pooles tegeleti rohkem organisatsioonist väljapoole suunatud põhikirjaliste eesmärkidega, mida oli selleks ajaks palju lihtsam teostada seoses tugeva EÕEL sisemise toimisega. Organisatsiooni eripärast tulenevalt vahetub EÕELi juhatus iga-aastaselt, kuni 2009. aasta 1. maini oli juhatuse esimees Deivi Sarapson, tema järel astus juhuse esimehe ametikohale Sille Lukk.

2009-2010 juhatuse liikmed:

Esimees

- kuni 1. mai 2009 Deivi Sarapson
- alates 1. mai 2009 Sille Lukk

Avalik poliitika

- Avaliku poliitika juht kuni 1. mai 2009: Erkki Jaanhold
- Avaliku poliitika juht alates 1. mai 2009: Kristo Peterson

Avalikud suhted

- Avalike suhete juht kuni 1. mai 2009 Henri Kiivit
- Avalike suhete juht 1. mai - 13. november 2009 Kadri Tõrva
- Avalike suhete juht alates 14. november 2009 Elis Tootsman

Liikmete valdkond

- Valdkonna juht kuni 1. mai 2009 Jana Schmidt
- Valdkonna juht 1. mai 2009- 13. november 2009 Getter Grossthal
- Valdkonna juhid alates 14. november 2009 Kadri Tõrva ja Marianne Kikas

Rahvusvahelised suhted

- Valdkonna juht kuni 1. mai 2009 Annika Ojasild
- Valdkonna juht 1. mai 2009- 31. detsember 2009 Kadri Tõrva
- Valdkonna koordinaator alates 1. jaanuar 2010 Marge Mölder (juhatuseväline ametikoht, st puuduvad juhatuse liikme üldised kohustused)

Eesti õpilaste arvamus oli alati esindatud nii riiklikul tasandil kui ka suhetes teiste organisatsioonidega. Algatati õpilasesinduste koolituste projekt, mis aitas kaasa õpilasesinduste koostööle ning kogemuste vahetamisele. Õpilasesinduste demokraatliku arengu eest seisti nii riiklikul tasandil seadusloome kujundamisel, kui ka õpilasesindajate abistamisel neile muret tekitavate küsimuste lahendamisel. Seadusega anti õpilastele ja õpilasesindustele kooli tasandil rohkem sõnaõigust ja liigutakse selles suunas, et õpilasi kaasatakse kooli otsustusprotsessidesse üha enam. Õpimotivatsiooni tõstmise ja hariduse kvaliteedi parandamisse panustati samuti läbi seadusmuudatuse ettepanekute, mis kõrgemal tasandil ka heaks tunnustati.

Õpilaste kvaliteetse aja sisustamiseks pakkus EÕEL õpilastele mitmeid suuremaid ja väiksemaid üritusi. Kaks korda aastas toimus Liidu Üldkoosolek, kus formuleeriti mitmed tähtsad Liidu otsused. Samuti toimus Liidu mitmepäevane suvekool, kus samuti kaasati suuremal hulgal õpilasesindajaid õpilaspoliitika kujundamisele, kes said oma kogemusi vahetada ja suurendasid sotsiaalset võrgustikku. Aastaringelt toimusid

erinevate valdkondade töökoosolekud, kus arutati päevakajaliste teemade üle ja võeti vastu otsuseid. Samuti toimusid väiksemad teema- ja filmiõhtud. Läbi erinevate ürituste said õpilased nii oma sõna kuuldavaks teha kui ka vastused oma küsimustele haridusseaduste ja õpilasesinduse toimimise kohta.

Suur hulk aktiviste panustas Liidu tegevusse terve aasta vältel. Õpilased said kaasa aidata ürituste korraldamisel ning sponsorite otsimisel erinevate ürituste tarvis. Väga suur rõhk pani õpilaste teavitamisele haridusuuenduste kohta Eestis. Samas jäi vajaka välismaal toimuvate uuenduste kajastamisest õpilaste seas. Kõikide ürituste ja ettevõtmiste käigus, mida EÕEL korraldas, aidati kaasa kodanikuühiskonna arengule.

2009. aasta kevadel ametisse tulnud juhatuse üks suuremaid eesmärke oli Eesti Õpilasesinduste Liidu sisemine tugevdamine. Seejuures muudeti töötajate struktuuri ja vahetati välja tegevbüroo, et Liitu juhtivatel õpilastel jääks rohkem aega õpilaspoliitika kujundamisele ja õpilaste kaasamisele. Vaadati üle valdkonnajuhi ja töötaja tööülesanded, et vältida dubleerimist ja suurendada töötulemust. Tööstruktuuri muudatust tingis ka näiteks bürooassistendi ja tegevjuhi töö liigne sarnasus ning õpilaste ja tegevjuhtide tööülesannete reaalse pädevuse arvestamine tööülesannete jaotamisel. Kaotati bürooassistendi ametikoht ja ühendati tegevjuhi ametikirjeldusega. Samuti pidas juhatus vajalikuks nõuniku ametikohta ning see ühendati uue avaliku poliitika eksperdi ametiga. Töötajad valiti vajaduspõhiselt ja hinnati nende oskusi ja teadmisi, et parandada EÕEL tegevbüroo tulemuslikkust Liidu jätkusuutlikkuse panustamisel.

Sügis 2009 oli EÕEL sisemine struktuur ja muudatused tehtud. Rõhuasetus pandi avalikkuse mõjususele, et õpilaste sõna oleks kuulda ning seisukohad asjasse puutuvatele ametnikele edastatud. Meediasuhtluses võeti pigem proaktiivne kui reaktiivne pool. Selle tulemusena kaasati Õpilasesinduste Liidu esindajaid rohkematesse töögruppidesse ja õpilaste arvamust võeti enam kuulda. 2009. aasta juhatus seadis ühiskondliku mõjususe 2010. aasta eesmärgiks, et avalikkus teaks, mis on Eesti Õpilasesinduste Liit ja mida organisatsioon koos oma liikmetega taotleb.

Õpilaspoliitilisest seisukohast oli äärmiselt sisukas ja tähtis aasta õpilaste panustamisel nii põhikooli- ja gümnaasiumiseadusesse kui ka õppekavade arendustöösse. Samuti valmis Liidu avaliku poliitika arendusprojekti raames haridusplatvorm, mis läheb kinnitamisele 2010. aasta kevadisele üldkoosolekule. See dokument on 2010. aasta juhatuse õpilaspoliitika põhiseisukohtade kujundajaks. Kuna 2009. aasta oli õpilaspoliitika kujundamisel tähtis aasta nii riiklikul tasandil kui ka Liidu sisestes arendustegevustes, siis pandi tugevam rõhuasetus avaliku poliitika valdkonnale.

2009. aasta lõpus võeti järgmiseks tegevuseesmärgiks aktivistide ja liikmeskonna aktiveerimine. Seda parandati läbi listide loomise ja mõtestatud tegevuse, kuidas liikmeteni paremini jõuda ja kaasta veel enam noori EÕEL tegemistesse. Alustati aktivistide filmiõhtutega, tähtpäevade pidamisega ning juhatus tegi otsuse liikmete valdkonna nõuniku palkamiseks, et suurendada noorte kodanikuühiskonda eelkõige kooli tasandil ja siis riiklikul tasandil läbi Eesti Õpilasesinduste Liidu. 2009. aastal valitud juhatuse otsustas 2010. aasta alguses liikmete nõuniku ametikohale võtta Uku Talmari.

2009. aasta kogemusest tuleneb seisukoht, et järgnevad juhatuse kandidaadid peaksid kandideerima spetsiifilistele kohtadele, mitte juhatuse üldiselt. Selline struktuuriuuendus tagaks selle, et õpilased on enam motiveeritud oma valdkonda arendama ning tutvuvad sellega enne juhatuse ametipostile asumist. Arendustöö selles vallas jätkub aastal 2010.

Administreerimine

Õpilastest koosneva juhatuse kõrval on väga oluline koht Liidu tegevjuhtidel, kes peavad olema pädevad oma ülesannete täitmisel. Töötajad aitavad juhatusel paremini kaasata õpilasi ja formuleerida õpilaste sõnumeid ametnikele. Kuna Liidu tegevbüroo tegevus ei olnud piisavalt tulemusrikas, siis vahetati ümber kogu töötajaskond. 2009. aasta kevadel/suvel lahkusid Eesti Õpilasesinduste Liidust poolte kokkuleppel raamatupidaja Ülle Toome, avaliku poliitika ekspert Edvard Ljulko, kommunikatsioonijuht Anastassia Popova, tegevjuht Kristi Ardel ja bürooassistent Janika Pärn. Uute töötajatena asus tegevjuhina tööle Siiri Pajupuu, avaliku poliitika eksperdi ja juhatuse nõuniku ametikohale asus Eimar Veldre ning raamatupidajaks sai Helena Allikmaa. Majandusaasta lõpuks võib kindlalt väita, et muudatus oli seda väärt ning uued tegevbüroo inimesed on suurepäraselt õpilasesinduste Liidu töötajad ja pädevad oma valdkonnas tegutsema ning arendama Eesti Õpilasesinduste Liitu aina paremaks.

Seoses kuluka rendipinnaga Faehlmanni tänaval kolis Eesti Õpilasesinduste Liidu büroo Eesti Üliõpilaskondade Liiduga ühistesse ruumidesse Kreutzwaldi tänaval. See muudatus vähendas rendi- ja kommunikatsioonikulusid ning suurendas koostöövõimalusi EÕEL ühe suurima partneri – Eesti Üliõpilaskondade Liiduga. Koostöös Eesti Üliõpilaskondade Liiduga hakati 2009. aasta sügisel välja töötama õpilaspileti määramise muudatusettepanekut ja planeeriti ühiseid tegevusi. Täpsem kava valmib aastal 2010.

2009. aasta kevadel valiti EÕEL Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu arendusprogrammi. Selle käigus tehti Liidule ligi 20-leheline organisatsiooni analüüs tugevuste ja nõrkustega. Liidu juhatuse liikmetel ning eelkõige esimehel oli võimalus osa võtta erinevatest organisatsiooni arengut puudutavatest koolitustest.

Programmi raames alustati 2009. aasta detsembris EÕEL strateegilise juhtimise mentorit otsima. 2010. aasta veebruaris kinnitati mentoriks Kaubandus- ja Tööstuskoja peadirektor Siim Raie, kellega koos alustavad juhatuse esimees Sille Lukk ja tegevjuht Siiri Pajupuu uue strateegilise arengukava väljatöötamist ning koos töötatakse välja EÕEL juhtimisstrateegia. Tegevus jätkub kuni 2010. aasta sügiseni.

2009. aasta augusti alguses sõlmisid kolm peamist noorteühenduste katusorganisatsiooni Eesti Õpilasesinduste Liit, Eesti Noorteühenduste Liit ning Eesti Üliõpilaskondade Liit ühise koostöömemorandumi ("E3"). Memorandumis sätestati ühised tegevuseesmärgid.

2009. aasta novembris tegi EÕEL juhatus Haridus- ja Teadusministeeriumile noorteühingute aastatoetuse taotluse ning 2010. aasta toetussumma on 535 402 krooni. See on E3 moodustavate organisatsioonidele - Eesti Üliõpilaskondade Liit, Eesti Õpilasesinduste Liit ning Eesti Noorteühenduste Liit - aastal 2010 antud toetusest kõige suurem.

Peamist koostööd tehti aastal 2009 Lastekaitse Liiduga, Haridus- ja teadusministeeriumiga, Eesti Haridusfoorumiga, Eesti Mittetulundus- ja sihtastutsute Liiduga, Eesti Kaubandus- ja tööstuskojaga, Eesti Üliõpilaskondade Liiduga, Eesti Noorteühenduste Liiduga ja teistega. Samuti toetati Liitu erinevate ürituste korraldamisel. Koostööpartnerina on soovi avaldanud USA saatkond, et pakkuda Eesti noortele võimalust välismaal õppida ning tulevikus korraldada ühisüritus Eesti ja Ameerika noortega.

Äärmiselt olulise koostööna võib välja tuua EÕEL ja vene koole ühendava katuseorganisatsioon Õpilasesinduste Assamblee vahelist koostööd. Juhatuse esindajad on kohtunud mitmeid kordi, et vahetada kogemusi Eesti ja Vene kultuuritaustaga koolide õpilasedemokraatiast, Eesti haridussüsteemis toimuvatest uuendustest ja arutanud, kuidas Liidud saaksid suuremat koostööd teha aastal 2010. Mõlema organisatsiooni esindajad võtavad osa ka üldkoosolekutelt, et veelgi lähemalt tutvuda mõlema organisatsiooni struktuuriga, mis lähendab veelgi tegevusplaane.

Liikmed

2009. aasta veebruaris käis EÕELi juhatus koos õpilasesindajatega Vabariigi aastapäeva rongkäigul ja lipuheiskamistseremoonial, et suurendada meeskonna ja aktivistide koos tegutsemise tunnet. Sellest osavõtmisest on saanud traditsioon.

Eesti Õpilasesinduste Liidu liikmetele ja aktivistidele edastati järjepidevalt informatsiooni nii partnerorganisatsioonide kui ka Liidu põnevatest üritustest ja võimalustest. Välja läks igakuine "Kuukiri", milles olid Liidu peamised tegevused ja põnevad pakkumised soovijatele. Kasutusele võeti uus list, kuhu kuuluvad vaid liikmesõpilasesinduste juhatused. Toimub listi pidev uuendamine, et Liidul oleksid ajakohased kontaktid. Listis toimub päevakajaliste teemade arutamine. Samuti saadavad liikmed sinna omapoolseid soovitusi, millistest ettevõtmistest osa võtta.

EÕEL on aastaringelt toeks olnud õpilasesindajatele, kel on küsimusi õpilasesinduste toimimise, seadusmuudatuste või EÕEL tegemiste kohta. Samuti on vastavalt võimalusele külastatud koole, mille õpilasesinduste tegevus on soiku jäänud, nt Juuru Gümnaasium, Iisaku Gümnaasium ja Audentese erakool. EÕEL aitas luua õpilasesinduste põhikiri ja paika panna toimimise struktuur.

Terve aasta jooksul on õpilastel olnud võimalus osaleda järgnevatel üritustel:

- 101 last Toompeale
- OBESSU konverentsid välismaal
- Suvekool
- Sõbrapäeva pidu
- Jõulupidu
- Filmiõhtud
- Koolitused
- Töögruppide koosolekud

Liikmetega parema kontakti saamiseks ning professionaalsemaks juhtimiseks tekkis vajadus liikmete valdkonna nõuniku ametikoha loomiseks. 2010. aasta märtsis palgati vastavale ametikohale Uku Talmar.

2009. aastal jätkus EÕEL üks suuremaid projekte "Õpilaskondade võimekuse arendamine", mis sai alguse juba 2008. aastal. Projekt keskendub õpilasesindajate ja Eesti Õpilasesinduste Liidu suutlikkuse tõstmisele. Kodanikuühiskonna Sihtkapital toetas projekti suures ulatuses, võimaldades projekti elluviimise kahe perioodi läbi. Projekt ning õpilaste koolitused toimuvad 2010. aastal mai lõpuni. Projektiga seonduvalt toimusid liikmete valdkonnas 2009. aastal järgnevad tegevused:

- Konkursi kaudu välja valitud isikute treenimine koolitamaks õpilas- ja üliõpilasesindusi.
- Uuringu läbiviimine õpilasesinduste seas. Uuringu eesmärgiks oli selgitada välja hetkeolukord EÕEL-i liikmete hulgas. Uuringu tulemusi kasutab EÕEL oma edasiste tegevuste raames ning arengukava väljatöötamisel.
- 2.-3. mai 2009.a toimus Tallina Rahumäe Põhikoolis õpilasesindajate Üldkoolitus, kuhu tuli kokku ligi 100 õpilast üle Eesti. Üldkoolitusel koolitati õpilasesindajaid teemadel avalik esinemine, meeskonnatöö, liikmete värbamine õpilasesindustesse ja kommunikatsioonivahendid.

Teine Liidu liikmete valdkonda kuuluv suuprojekt on "Noortest lähtuva tervisekasvatuse", mille üldeesmärk on noorte seksuaal- ja tervisekasvatuse kujundamine senisest riskivabamaks. Formaalhariduses õpitud tervisekasvatuse teadmiste kinnistamine ja noorte oskuste arendamine tervisekäitumise teadlikkuse ja oskuste tõstmise kaudu. Projekti sihtrühmaks olid noored üle Eesti vanuses 12-16 eluaasta. Tegevus jätkub aastal 2010.

Projekti esimeses etapis viidi läbi motivatsioonikoolitus, mis toimus 8.-9. mail Kloogaranna Noortelaagris. Koolituse eesmärgiks oli suurendada tervisekasvatuse alast teadlikkust õpilasesinduste liikmete hulgas ja kujundada kontaktide võrgustik noortest. Motivatsioonikoolitusse kaasati õpilasesindajad üle Eesti. Motivatsioonikoolituse järgselt on koostöös noortega ning vastavalt esialgsele tegevusplaanile toimunud ka ligi

kakskümmend noorte omaalgatuslikku tegevust.

Avalik poliitika

Valdkonna ekspert oli kuni 2009. aasta juulini Edvard Ljulko. Alates juulist on avaliku poliitika valdkonna ekspert Eimar Veldre. Samuti oli Eimar Veldre valdkonna projekti HÕIGE ("Hariduspoliitika õpilaste integreeritud eestvedamisel") projektijuht.

Liidu avaliku poliitika tegevus lähtub õpilaste seisukohtadest. Avalikult kommuneeritud seisukohad tulenesid üldkoosolekutel läbi viidud töögruppide otsustest ning vahetust liikmetega suhtlemisest. Liikmetelt koguti arvamusi ja seisukohti nii listi kaudu kui ka koosolekutel. Peamiselt tegeleti põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning riiklike õppekavade eelnõude analüüsimise ja ettepanekute tegemisega.

Aastaringses tegevuses asetati rõhk partnerlussidemete hoidmisele ning nii haridusmaastikul toimuva kui ka teiste organisatsioonide seisukohtadega kursis olemisele õpilaspoliitika edukaks kujundamiseks. Toimused kohtumised minister Tõnis Lukase ning riigikogu liikmetega, sh kultuurikomisjoni esimees Peeter Kreitzbergiga. Võrreldes eelmiste aastatega on rohkem panustatud Eesti Haridusfoorumis oma arvamuste ja tegemise kajastamisele, et õpilaste sõnumid edastada.

Aasta esimesel poolel keskendus avaliku poliitika valdkonna tegevus põhikooli ja gümnaasiumi seaduse (PGS) muudatuste ja ettepanekute tegemisele. Valmis ka PGS ja EÕEL seisukohtade võrdluse dokument järgnevatele juhatustele. Toimused kohtumised Riigikogu kultuurikomisjonis, kus tutvustati EÕELi 24.aprilli ettepanekuid põhikooli- ja gümnaasiumi seaduse (edaspidi PGS) eelnõusse. Kohtumiste läbi saavutati eelnõust põhikooli õpilastele suunatud mõjutusvahendite peatüki eemaldamine. Osaleti ka Õppurite Nõukoja istungitel, et vahetada ministri, õpilaste ja üliõpilaste seisukohast olulisemat informatsiooni.

Uutesse õppekavadesse, mis vastu võeti, anti palju sisendit õpilaste poolt. Suure tähelepanu all oli hindamise peatükk. Õpilaste seisukoht oli, et käitumist ja hoolsust ei tuleks hinde või sõnaga hinnata. Uutes õppekavades peab õpetaja andma sisulist tagasisidet. Võideldi valikainete mahu eest. Uues õppekavas on nüüd 63 kohustuslikku ainet 72 asemel. Valikainete hulka võideldi ka ettevõtlusõpe. Saavutati EÕELi kaasatus õppekava edasises arendustöös - lepitati kokku, et EÕEL korraldab 2009. aasta kevadel õpilastelt uute ainekavade kohta sisendi saamiseks piirkondlikke arutelusid. Tulemused esitatakse ministeeriumile paranduste ja muudatusettepanekutena. Mainitud ainekavasid lahkavad arutelud toimuvad AP töögrupi liikmetele ja ka teistele huvilistele (kaasatud olid ka EÕELi vilistlased ning Liidule lähedased eksperdid) juuni keskel - Pärnus, Tartus ja Tallinnas. Arutelude tulemusena esitati 2009. aasta augusti alguses kultuurikomisjonile koondettepanek uute ainekavade parandamiseks.

2009. aasta sügisel osales juhatus esimees Sille Lukk koos Eesti Noorteühenduste Liidu ja Eesti Üliõpilaskondade Liidu esindajatega kohtumisel president Toomas Hendrik Ilvesega. Kohtumisel räägiti nii õpilsaktiivsusest kui ka noorte tööpuudusest. President kuulas noorte mõtteid ja pakkus omapoolseid lahendusi.

Avaliku poliitika valdkonnas seati 2009/2010 kindlad eesmärgid. Need eesmärgid on:

- Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusesse EÕELi seisukohtadest lähtuvalt muudatuste sissesaamine;
- Uude riiklikesse põhikooli- ja gümnaasiumi õppekavadesse EÕEL seisukohtadest lähtuvate muudatuste sissesaamine;
- Liidu uue haridusplatvormi koostamine ja ellurakendamine;
- Koostöö tihendamine teiste haridusvaldkonna katuseühendustega eesmärgil kujundada ühist Eesti haridusstrateegiat;
- Arendusprojekti HÕIGE kaudu Liidu avaliku poliitika tegevuse tugevamaks ja asjatundlikumaks muutmise.

Liit oli väga aktiivne päevakajaliste haridusteamadele reageerimisel meedias, esitades õpilaste seisukohti. Avaliku poliitika valdkonna juht ja juhatuse aseesimees Kristo Peterson ning juhatuse esimees Sille Lukk esindasid organisatsiooni ja õpilasi mitmel koosolekutel, konverentsidel ja töötubades, et edastada õpilaskonna arvamust ning tutvuda partnerite ettepanekutega.

EÕEL tegi koostööd Eesti Noorsootöö Keskusega (ENTK) noorsootöö strateegia koostamisel. Tiheda suhtlustöö tulemusena on ENTK ja EÕELi vahel väga head sõprussuhted ning käivad läbirääkimised suure ühisprojekti tegemiseks.

1. - 9. august toimus EÕELi suvekool. Suvekoolis korraldati koolides sageliesinevate probleemidega 4 simulatsiooni, mille kaudu pandi osalejaid ka kooli teisi osapooli mõistma ning mängiti läbi võimalikud lahenduskäigud. Sellele järgnenud arutelurühmad said sisendiks Eesti Õpilasesinduste Liidu haridusplatvormi väljatöötamisel.

Septembri keskel toimunud Pärnumaa Noorte Liidu poolt korraldatud õpilasesindajatele mõeldud 2-päevases koolituslaagris käisid avaliku poliitika ja liikmete valdkonna juhid tegemas koolitusi ning simulatsioone. Arutelude eesmärgiks oli viia osalejad kurssi aktuaalsete haridusteamadega ja ühtlasi saada sisendit haridusplatvormi täiendamiseks. Simulatsioonidega arendati osalejate empaatiavõimet ning mängiti läbi võimalikud lahenduskäigud, mida koolis esinevate probleemide puhul saaks kasutada.

Novembris toimunud EÕELi üldkoosolekul võeti vastu haridusplatvormi memorandum, mis õpilaste kajastab põhimõttelisi seisukohti haridussüsteemist ning oodatud arengusuundadest. Jätkus töö lõpliku dokumendi, Esto Õpilasesinduste Liidu Haridusplatvormi loomiseks, et see 2010. aasta kevadel õpilastele esitada.

Detsember oli avaliku poliitika valdkonnas eelkõige suhtluskuu. Oma seisukohtade levitamiseks käisid Kristo Peterson ja Sille Lukk mitmel Riigikogu laiendatud koosolekul, ministeeriumi korraldatud aruteludel ja foorumitel. Ühtlasi pandi tugevat rõhku meediaga suhtlemisele – EÕELi kohta oli sisulisi sõnumeid kandvaid artikleid ning antud intervjuusid nii raadios kui televisioonis rohkem kui kunagi varem. Kuu lõpus toimus mitu kohtumist kultuurikomisjoni ja ministeeriumiga, et EÕELi eksamitega seotud seisukohti võimalikult palju välja tuua. Töö tulemusena saavutati kokkulepped näiteks eesti keele eksami mitmekesisust (kirjandile juurde suuline osa) ja eksamite 50% läbimismäära kehtestamisega (järgnevatele juhatustele on olemas ka EÕEL küpsuseksamite ettepanekute dokument)

Samuti kohtusid detsembris juhatuse esimees ja aseesimees Tallinna Ülikooli rektori ja õppeprorektoriga, et rääkida EÕELi nägemusest ülikoolide sisseastumiskatsete osas (personaalne lähenemine igale sisseastujale). Kohtumise tulemusena otsustati töötada ühise koostöölepe suunas. Hetkel suhtlevad osapooled teiste ülikoolidega, et saavutada üle-Eestiline muudatus. Tallinna Ülikooliga saavutatud kokkulepe läheb allkirjastamisele 2010. aasta kevadel.

Avalikud suhted

Liidus läks 2009. aasta teisel poolaastal käima regulaarselt kohtuv avaliku poliitika töögrupp, mis teadvustab Liidu eesmärgi ja tegutseb nende teostamise nimel. Töögrupp keskendub kommunikatsiooni, meedia ning imago loomisele, osaledes ka vastavatel koolitustel. Töögrupp alustas organisatsioonilise hümni loomisega ja logo uuendamisega. Tegevus jätkub aastal 2010, mil plaanis korraldada veel ka *flashmob*, mis oleks seotud avaliku poliitika valdkonna teemadega.

Uuenduste osas tasub ära märkida uue meedia kanali Twitter kasutuselevõtmist, kus EÕEL aktivistid saavad hõlpsasti meedias kajastatud artiklite ja Liidu siseuudiste ülevaate. Samuti toimus järjepidev kodulehe info uuendamine. Kommunikatsiooninõunikuna tegutses kuni september 2009 Anastassia Popova, seejärel täitis vastavaid tööülesandeid Siiri Pajupuu.

Seoses üldise majanduslikult keerulise situatsiooniga ei õnnestunud Liidul saada püsivaid toetuspartnereid. Õpilaseleht „Õ“ tegevus peatati 2009. aasta alguses seoses keerulise finantsolukorraga. Teisel poolaastal lehe taastamiseks tehtud finantseerimise taotlust ei rahuldatud.

Koostöös Lastekaitse Liiduga korraldati iga-aastane noortefoorum „101 Last Toompeale“. Toimusid eetöötoad, millele järgnes istung Riigikogu saalis. Selle üritusega seoses oli meediakajastus nii teleuudistes kui ka raadios. Samuti käisid EÕEL ja LKL esindajad raadios jutusaates. Suurenes teadlikkus EÕEL tegemistest ja õpilaste seisukohtadest.

Detsembris võtsid organisatsiooni esindajad osa infomessist „Teeviit“.

Rahvusvahelised suhted

EÕEL aktivistideni jõudis pidev informatsioon OBESSU ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonide üritustest. 2009. aasta alguses kinnitati rahvusvaheliste suhete valdkonna aastaplaan, mille alusel koordineeriti osalust erinevatel konverentsidel ning koosviibimistel. Viidi läbi ka rahvusvaheliste suhete töögrupi infopäev. Alustati rahvusvahelise projekti kirjutamisega, mis valmib aastal 2010. EÕEL aktivistid osalesid OBESSU üritustel (sh Üldkoosolek jt konverentsid), et esindada Eestit ja EÕEL seisukohti.

2009. aasta kevadel toimunud XX Üldkoosolekul olid kohal esindajad Saksamaalt, kuid peamine rahvusvaheliste sidemete hoidmine käis aastal 2009 interneti teel, sest finantsiline olukord nii Eesti õpilastel kui ka välisriigi õpilastel ei võimaldanud tihedat läbikäimist ja kohtumist.

LISA 1

EÕEL meedias:

Minister viis vene ja eesti koolinoored koostööle. Õpetajate Leht, 27.11.2009. http://www.opleht.ee/?archive_mode=article&articleid=2520

Reporteritund: Laste õigused. Vikerraadio, 18.11.2009. http://vikerraadio.err.ee/helid?main_id=1245991

Õpilasesindused kiirustavad koolireformi tegijaid tagant. Postimees, 18.11.2009. <http://www.postimees.ee/?id=189647>

Lapsed võtavad Toompeal üheks päevaks võimu. ERR, 18.11.2009. <http://uudised.err.ee/index.php?06185111>

- Eesti Õpilasesinduste Liit: koolides tuleb korraldada gripiteemalisi koosolekuid. Arst.ee, 12.11.2009. <https://www.arst.ee/et/Uudised-ja-artiklid/34833/eesti-opilasesinduste-liit-koolides-tuleb-korraldada-gripiteemalisi-teavituskoosolekuid>
- Üliõpilaste ja õpilaste katusühendused kolisid kokku. Õpetajate Leht, 3.11.2009. <http://www.opleht.ee/?pressnewsid=908>
- Üliõpilaste ja õpilaste katusühendused kolisid kokku. Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liit, 2.11.2009. <http://www.ngo.ee/29094>
- Haljlasse võiks tulla Eesti õpetaja autähis. Virumaa Teataja, 2.10.2009. <http://www.virumaateataja.ee/?id=170394>
- Ilves kutsus noori ühiskonnas aktiivselt kaasa lööma. Postimees, 21.09.2009. <http://www.postimees.ee/?id=166446>
- Noored tutvustasid Ilvesele varivalimiste projekti. Eesti Päevaleht, 21.09.2009. <http://www.epl.ee/artikkel/478409>
- Tallinna koolides keelati noorte varivalimised. Euroopa Noored, 17.09.2009. <http://euroopa.noored.ee/node/2567>
- Rakveres allkirjastati koolirahuleping. Pärnu Postimees, 2.09.2009. <http://www.parnupostimees.ee/?id=158791>
- Sadakond õpilasesindajast koguneb suvekooli. Pärnu Postimees, 3.08.2009. <http://www.parnupostimees.ee/?id=148670>
- Eesti Õpilasesinduste Liit kutsus õpilasi lööma kaasa uue õppekava väljatöötamisel. Rajaleidja, 2.07.2009. <http://www.rajaleidja.ee/index.php?id=101300>
- Eesti Õpilasesinduste Liit kutsus õpilasi lööma kaasa uue õppekava väljatöötamisel. Koolielu, 30.06.2009. http://www.koolielu.ee/pages.php/011001_23611
- Noorte infomessile Teeviit minek tekitas mõnes koolis arusaamatusi. Tallinna Postimees. 3.12.2009. <http://www.tallinnapostimees.ee/?id=196342>
- Teeviit: otseülekanne. Noorteraadio. 5.12.2009
- KRISTO PETERSON: Loodusainete eksam matemaatika asemel. Eesti Päevaleht. 15.12.2009 <http://www.epl.ee/artikkel/484824>
- Valjened hääl logopeedide ja eripedagoogide kaitseks. Tallinna Postimees. 15.12.2009 <http://www.tallinnapostimees.ee/?id=201127>
- Õpilased: eestikeelne haridus Narvas peab säilima. Delfi. 12.12.2009 <http://www.delfi.ee/news/paevauudised/eesti/opilased-eestikeelne-haridus-narvas-peab-sailima.d?id=27516673>
- Uus süsteem: jääb vaid eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksam. Postimees Online. 10.12.2009 <http://www.postimees.ee/?id=199182>
- Õpilasliit lubaks eksameid kodukoolis kontrollida. Postimees Online. 11.01.2010 <http://www.postimees.ee/?id=210335>
- EÕEL: Eksamivalik on õpilase õigus, mida kool peab toetama. E24.ee. 12.01.2010 <http://uudisvoog.postimees.ee/?DATE=20100112&ID=221163>
- Õpilasliit kutsus teatama eksamisurvestajatest. Postimees Online. 12.01.2010 <http://www.postimees.ee/?id=210777>
- Õpilasliit: Ülikool mõõtku sisseastuja motivatsiooni. Postimees Online. 12.01.2010 <http://www.postimees.ee/?id=210855>
- Haridusliidud: õppekava vajab täiendavat arutelu ja suuremat kokkulepet. Postimees Online. 13.01.2010 <http://www.postimees.ee/?id=211481>
- Ministeerium: ülikoolide ühiseksam väärib kaalumist. Postimees Online. 18.01.10 <http://www.postimees.ee/?id=213142>
- Õpilasliit: supertest pole riigieksamist parem. Postimees Online. 17.01.2010 <http://www.postimees.ee/?id=212866>
- Õpilasliit annaks koolis ohjad hoolekogule. Postimees Online. 18.01.10 <http://www.postimees.ee/?id=213202>
- EÕEL: koolis antagu akadeemilist puhkust. Postimees Online. 18.01.10 <http://www.postimees.ee/?id=213207>
- Terevisioon. ETV. 19.01.10 <http://etv.err.ee/arhiiv.php?id=101939>
- Õpilaselegi selge: uue õppekavaga võinuks oodata. Õhtuleht. 20.01.2010. <http://www.oh tuleht.ee/index.aspx?id=363156>
- Õpilasliit: miks ei kao pähetuupimine ka matemaatikast? Postimees Online. 22.01.10 <http://www.postimees.ee/?id=214977>
- Õpilased: eksamireformijad mõelgu ka ülikoolile. Postimees Online. 25.01.10 <http://www.postimees.ee/?id=216286>
- Õpetajad kangutavad uut matemaatika riigieksamit. Postimees Online. 25.01.10 <http://www.postimees.ee/?id=216142>

- Ministeerium: matemaatika riigeksam ei kao kuhugi. Postimees Online. 25.01.10 <http://www.postimees.ee/?id=216321>
- Pärnu sai uue kuldsuu. Pärnu Postimees. 11.02.10 <http://www.parnupostimees.ee/?id=223497>
- 50-protsendiline lävend muudab riigeksamid lihtsamaks. Postimees Online. 12.02.10 <http://www.postimees.ee/?id=223861>
- Õpilased tooks küpsuskirjandi kõrvale ka suulise emakeeleeksami. Postimees Online. 19.02.10 <http://www.postimees.ee/?id=227255>
- Alo Raun: Milleks meile riigeksamid? Postimees Online. 23.02.2010. <http://www.postimees.ee/?id=228546>
- Millega tegelevad õpilaste esindajad? Õpetajate Leht. 26.02.2010. http://www.opleht.ee/?archive_mode=article&articleid=3053
- Kuldsuu Kristo Peterson korrastab koolivõrku. Linnaleht. 05.03.2010. <http://www.linnaleht.ee/frontpage/par/2010-03-05-b.pdf>
- Õpilasesinduste Liit kutsub üles raamatuid lugema. Koolielu. 18.03.2010. <http://koolielu.ee/pg/info/readnews/26714>
- Õpilasesinduste Liit: suvevaheaja arvelt ei tohiks koolipäevi lisanduda. Postimees Online. 23.03.2010. <http://www.postimees.ee/?id=240597>
- Noored loodavad küüditatute mälestuseks süüdata üle 20 000 künla. Postimees Online. 23.02.2010. <http://www.tallinnapostimees.ee/?id=240514>
- Eesti laste vastumeelne suhtumine kooli torkab Euroopas silma. Postimees Online. 24.03.2010. <http://www.postimees.ee/?id=240786>
- Täna mälestatakse 61 aasta möödumist märtsiküüditamisest. Postimees Online. 25.03.2010. <http://www.postimees.ee/?id=241352>

LISA 2

Peamised finantssuhtarvud (kroonides)	2009	2008
Sihotstarbelised annetused ja toetused	1 674 017	1 433 027
Sihotstarbeliste annetuste ja toetuste kasv	17%	47%
Mittesihotstarbelised annetused, toetused	200	17 100
Mittesihotstarbeliste annetuste ja toetuste kasv	-99%	-7%
Tulu ettevõtlusest	21 691	922 130
Ettevõtlustulu kasv	-98%	13,4%
Tulud kokku	1 911 750	2 372 257
Tulude kasv	-19,4%	31,5%
Tööjõukulud	702 425	651 327
Tööjõukulude kasv	7,85%	0,16%
Tööjõu kulud kogutuludest	36,7%	27,4%

Seletus:

* Sihotstarbeliste annetuste ja toetuste kasv (%) = (sihotstarbelised annetused ja toetused 2009 – sihotstarbelised annetused ja toetused 2008) / sihotstarbelised annetused ja toetused 2008 *100

* Mitte-sihotstarbeliste annetuste ja toetuste kasv (%) = (mitte- sihotstarbelised annetused ja toetused 2009 – mitte- sihotstarbelised annetused ja toetused 2008) / mitte- sihotstarbelised annetused ja toetused 2008 *100

* Ettevõtlustulu kasv(%) = (tulu ettevõtlusest 2009 – tulu ettevõtlusest 2008) / tulu ettevõtlusest 2008 *100

* Tulude kasv (%) = (tulud kokku 2009 – tulud kokku 2008) / tulud kokku 2008 *100

* Tööjõu kulude kasv (%) = (tööjõu kulud 2009 – tööjõu kulud 2008) / tööjõu kulud 2008 * 100

* Tööjõu kulud kogutuludest = tööjõu kulud / tulud kokku * 100

Raamatupidamise aastaaruanne

Tegevjuhtkonna deklaratsioon

Eesti Õpilasesinduste Liidu tegevjuhtkond deklareerib oma vastutust aastaaruande koostamisel ja kinnitab, et:

- Raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga;
- Raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Eesti Õpilasesinduste Liidu finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
- Kõik teadaolevad olulised asjaolud, mis on selgunud aruande valmimise kuupäevani, on raamatupidamise aastaaruandes nõuetekohaselt arvesse võetud ja esitatud;
- Eesti Õpilasesinduste Liit on jätkuvalt tegutsev.

Sille Lukk	juhatuse esimees	.....	....kuupäev ....
Deivi Sarapson	juhatuse liige	.....	....kuupäev ....

Bilanss

(kroonides)

	31.12.2009	31.12.2008	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	1 012 038	465 553	2
Nõuded ja ettemaksud	8 182	35 277	
Kokku käibevara	1 020 220	500 830	
Kokku varad	1 020 220	500 830	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksud	55 860	119 571	3
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	820 681	420 436	4
Kokku lühiajalised kohustused	876 541	540 007	
Kokku kohustused	876 541	540 007	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	-39 177	44 792	
Aruandeaasta tulem	182 856	-83 969	
Kokku netovara	143 679	-39 177	
Kokku kohustused ja netovara	1 020 220	500 830	

Tulemiaruanne

(kroonides)

	2009	2008	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	1 674 217	1 450 127	5
Tulu ettevõtlusest	21 691	922 130	
Muud tulud	215 842	0	
Kokku tulud	1 911 750	2 372 257	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-884 048	-766 817	6
Jagatud annetused ja toetused	-121 621	-451 361	7
Mitmesugused tegevuskulud	-22 159	-597 008	8
Tööjõukulud	-702 425	-651 327	9
Muud kulud	0	-68	
Kokku kulud	-1 730 253	-2 466 581	
Kokku põhitegevuse tulem	181 497	-94 324	
Finantstulud ja -kulud	1 359	10 355	
Aruandeaasta tulem	182 856	-83 969	

Rahavoogude aruanne

(kroonides)

	2009	2008
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	181 497	-94 324
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	27 095	-32 328
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-63 711	400 820
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	400 245	0
Kokku rahavood põhitegevusest	545 126	274 168
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekunud intressid	1 359	10 355
Kokku rahavood investeerimistegevusest	1 359	10 355
Kokku rahavood	546 485	284 523
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	465 553	181 030
Raha ja raha ekvivalentide muutus	546 485	284 523
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 012 038	465 553

Netovara muutuste aruanne

(kroonides)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2007	44 792	44 792
Aruandeaasta tulem	-83 969	-83 969
31.12.2008	-39 177	-39 177
Aruandeaasta tulem	182 856	182 856
31.12.2009	143 679	143 679

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Õpilasesinduste Liit on koostanud 2009.a. raamatupidamise aastaaruande vastavalt Raamatupidamise seaduse §-le 17, Eesti hea raamatupidamise tava kohaselt.

Arvestuspõhimõtted on vastavuses raamatupidamise seaduses sätestatud alusprintsipidega ja Raamatupidamise Toimkonna juhenditega.

Raha

Rahalised vahendid on bilansis õiglasel väärtusel.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutas toimunud tehingud on raamatupidamises kajastatud Eesti Panga kursiga

Nõuded ja ettemaksud

Lühiajalisi nõudeid kajastatakse tõenäoliselt laekuvas summas. Nõuete inventeerimisel hinnatakse igat nõuet eraldi.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalset põhivara MTÜ-l ei ole.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimise vahendeid kajastatakse lähtudes RTJ 12 nõuetest brutomeetodil.

Seotud osapooled

Seotud isikuteks on juhatuse liikmed. Seotud isikutega ostu-müügi tehinguid tehtud ei ole.

Tulud

Tulude ja kulude aruande koostamisel on lähtutud RTJ 14 lisas toodud skeemist. Tulud ja kulud on kirjendatud tekkepõhiselt, tulude ja kulude vastavuse printsiibist lähtudes.

Kulud

Tulude ja kulude aruande koostamisel on lähtutud RTJ 14 lisas toodud skeemist. Tulud ja kulud on kirjendatud tekkepõhiselt, tulude ja kulude vastavuse printsiibist lähtudes.

Rahavoogude aruandes on põhitegevuse rahavood kajastatud kaudsel meetodil.

Lisa 2 Raha (kroonides)

	31.12.2009	31.12.2008
Arvelduskontod	1 012 038	465 553
Kokku raha	1 012 038	465 553

Lisa 3 Võlad ja ettemaksed (kroonides)

	31.12.2009	31.12.2008
Võlad tarnijatele	44 121	44 964
Võlad töövõtjatele	5 163	13 308
Maksuvõlad	2 967	61 299
Muud võlad	3 609	0
Kokku võlad ja ettemaksed	55 860	119 571

Muude võlgade all on näidatud võlgasid aruandvetele isikutele.

Lisa 4 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (kroonides)

Brutomeetod					
	31.12.2008	Saadud	Tagastatud	Tulu/ Amortisatsioon	31.12.2009
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Noorteühingute aastatoetus	0	698 776	0	-659 376	39 400
Projekt Läbi osaluse eesmärkideni	3 670	0	-3 670	0	0
Projektitoetus Tallinna Õpilasesindustele	90 172	0	-15 772	-74 400	0
Projekt Õpilaskondade võimekuse arendamine	111 594	370 164	0	-339 800	141 958
Projekt Noortest lähtuv tervisekasvatus	215 000	776 880	0	-411 556	580 324
Projekt Innovaatilised noored	0	45 000	0	-45 000	0
Projekt HÕIGE	0	197 884	0	-138 885	58 999
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	420 436	2 088 704	-19 442	-1 669 017	820 681
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	420 436	2 088 704	-19 442	-1 669 017	820 681

Lisa 5 Annetused ja toetused (kroonides)

	2009	2008
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 669 017	1 433 027
Sihtotstarbelised toetused eraisikutelt	5 000	0
Mittesihtotstarbelised toetused	200	17 100
Kokku annetused ja toetused	1 674 217	1 450 127

Tulud tegevuskulude sihtfinantseerimiseks on täpsemalt lahti liigendatud lisa 4.

Lisa 6 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (kroonides)

	2009	2008
Transpordikulud	43 813	20 272
Üür ja rent	189 077	211 256
Mittesugused bürookulud	20 189	14 534
Muud teenused	11 128	27 628
Sidekulud	23 264	33 731
Ürituste korraldamise kulud	79 162	176 160
Õpilasesinduste arendamise projekt	153 435	212 960
Õpilaste seksuaaltervise kasvatusprojekti	303 561	0
Õpilaste hariduspoliitikasse kaasamise projekt	60 419	0
Muud koolituskulud	0	70 276
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	884 048	766 817

Lisa 7 Jagatud annetused ja toetused (kroonides)

	2009	2008
ISIC toetuse väljamaks	47 221	230 932
Muud lepingulised toetused	74 400	220 429
Kokku jagatud annetused ja toetused	121 621	451 361

2009. aastal on muude lepinguliste toetuste all kajastatud Tallinna munitsipaalühikhariduskoolide õpilasesinduste toetust.

Lisa 8 Mittesugused tegevuskulud (kroonides)

	2009	2008
Üür ja rent	0	58 954
Mitmesugused bürookulud	1 181	39 285
Transportteenused	-20 157	79 768
Projektide omafinantseering	0	13 017
Õpilaslehe väljaandmine	0	336 219
Ürituste korraldamine	37 706	69 765
Muud	3 429	0
Kokku mitmesugused tegevuskulud	22 159	597 008

Lisa 9 Tööjõukulud

(kroonides)

	2009	2008
Palgakulu	525 074	488 611
Sotsiaalmaksud	177 351	162 716
Kokku tööjõukulud	702 425	651 327
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	372 827	73 307
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	2	4

Kogu tööjõust moodustavad suure osa töövõtulepinguga palgatud töötajad. Täistöökoormusega töötajaid aasta lõpus asutusel ei olnudki.

Lisa 10 Seotud osapooled

(kroonides)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2009	2008
Arvestatud tasu	27 265	119 900